

Josep Ramoneda

Més tripartit que govern

Com casi sempre passa, l'aldarull organitzat per les cartes d'Esquerra Republicana demanant diners a personal de les conselleries que regenta s'ha centrat més en el dit que en la Lluna. Els fets en si –sobretot si apliquem un criteri comparatiu– són menys greus que la idea del poder de la qual són indicatiu. Una concepció patrimonial de la política molt estesa en aquest país, que recorda un model tan poc exemplar com és l'italià, on l'anomenada *lotització* –o repartiment de parcel·les d'estat entre els partits– és norma no escrita. Vics catolicomediterranis, en podríem dir.

Evidentment no és gens regular que una persona contractada per la Generalitat per a una determinada funció –per molt que sigui de confiança– hagi de pagar a un partit del qual no és militant. I no serveix d'excusa que s'hagués advertit prèviament els interessats, perquè un càrrec públic no pot estar sotmès al pagament d'una quota. I no es pot acceptar de cap manera que el fet de negar-se a acomplir aquest requisit pugui ser causa d'acomiadament. Com tampoc no és acceptable que la gestió de les quotes de partit als militants d'Esquerra de la Generalitat es faci des d'un càrrec d'una conselleria que té caràcter jeràrquic sobre els afectats. I encara que la suma de tot això siguin quatre duros, és evident que és una conducta irregular susceptible de ser censurada i que necessàriament ha de ser corregida. I desplaçar la qüestió cap al que fan els altres o cap a les intencions de qui hagi filtrat aquestes informacions són excuses de mal pagador. És, finalment, anecdòtic, si aquest embolic ha sortit a la llum per moviments de gent de la mateixa Esquerra cansada de les intemperàncies de Xavier Vendrell, com diuen alguns, o d'algun soci del tripartit amb ganes de brega, com s'insinua, o dels que volen forçar ERC al "sí" a l'Estatut, com acusa Puigcercós. Cap d'aquestes tres hipòtesis canvia la realitat dels fets. Però, dit això, em sembla més greu la mentalitat que denota que el fet en si mateix. I aquest problema de mentalitat no és exclusiu d'Esquerra Republicana, sinó que contamina tot el govern tripartit. Vivim temps en què la correcció política dóna com a valors incontestables coses que mereixen dues passades. Per exemple, la proximitat. La proximitat política, com la diferència, és d'aquelles paraules que algú les pronuncia i ningú no s'atreveix a qüestionar. I tanmateix, la proximitat pot ser molt bona per a unes coses i molt dolenta per a altres. No oblidem que, en el seu moment, fou considerat un progrés dels moderns estats-nació allunyar les decisions dels fets, prendre distància, per evitar el caciquisme i el clientelisme que dominaven la política.

Les institucions pròximes tendeixen a ser vistes com més pròpies. La qual cosa, com tot, té aspectes positius i negatius. Entre els positius hi pot haver un millor coneixement del país i una millor complicitat amb la ciutadania. Com a negatius, que els

que les gestionen s'acabin creient que sí, que la Generalitat és la nostra. La de la nostra família política. Aquest sentit patrimonial és molt propi del nacionalisme que ha jugat sempre deliberadament a barrejar-ho tot, nació, institució i partit nacionalista, com si aquests tinguessin més dret sobre la Generalitat –que és de tots– que els altres. No oblidem la inefable reacció d'una senyora molt pròxima al poder convergent quan l'esquerra va conquerir el govern de la Generalitat: he tingut la mateixa sensació que si algú entrés a casa mentre estàvem veient la televisió i ens en fes fora. La idea del poder polític com a prolongament de la família no és exclusiva, com es pot veure d'Esquerra Republicana.

Però aquesta idea segons la qual el poder s'ocupa i es disposa d'ell com si fos una finca particular està més estesa del que sembla. Tots plegats hauríem d'aprendre del general De

Gaulle, que va prohibir a la seva dona portar un sol gerro de casa al Palau de l'Élysée perquè fos sempre conscient que allà només hi estaven de pas. Aquí no, arriben, formen govern i es reparteixen les conselleries i alguns interpreten que allí dintre tot està permès i els altres no fan res per impedir aquesta idea. Això no és un govern, sinó una suma de regnes de taifes. No és rar, en aquest cas, que el president tingui poca autoritat. No hi ha unitat de govern. Per això en-

cara en diem tripartit i no Govern de Catalunya, que és el que hauria de ser.

I no ens equivoquem de dir-ne tripartit, perquè certament és així com funciona. Així s'explica l'incident del finançament d'Esquerra que ens ocupa. No hi ha un govern, hi ha unes conselleries repartides entre tres partits. A partir d'aquí, no és estrany que algú pensi que en el seu espai té barra lliure. I passen coses com aquesta i com d'altres: falta de coordinació elemental. La fragmentació és tan gran i els caps de colla se senten tan potents que, a vegades, fins i tot els consellers d'un mateix partit es molesten entre ells. Sense anar tan lluny, unes declaracions impertinents del republicà Carretero van tapar la notícia d'un dels fets més destacats d'aquest govern: el pacte de l'Educació aconseguit per una consellera que també és d'ERC.

Si s'entengués allò més elemental, que els governs no pertanyen a cap partit sinó a la ciutadania en general, que al poder s'hi està sempre de manera provisional, per més majories absolutes que es puguin aconseguir, i que la funció pública ha d'estar per sobre de consideracions partidistes, als dirigents d'Esquerra no se'ls acudiria cobrar quotes a empleats de les conselleries no militants, el president de la Generalitat hauria pogut canviar el govern quan ho hagués cregut convenient i, llavors sí, tots tindríem l'obligació d'anomenar el tripartit Govern de la Generalitat, que és el que hauria de ser.

Xavier Vendrell

TINA BACQUÉ